

A megyei tanács végezteti

Szélesítik a megyei utat Jedden

Az útpadkát leaszfaltozzák, a sáncokat kibetonozzák

Fotó: Gligor Róbert László

Múlt hónapban kezdődött el a Marosvásárhely–Nyárádszereda–Sóvárád–Hargita megye határa közötti 135-ös megyei út szélesítése Jedd községben. A közel négy évre tervezett beruházást szinte ugyanennyi idő alatt készítették elő.

Gligor Róbert László

A községen áthaladó megyei út szélesítése volt az első és utolsó, a megyei tanácshoz intézett legfontosabb kérése megválasztása után Jedd polgármesterének. Hosszú út vezetett el addig, hogy elkezdődött a munka. A terv elkészítését bele kellett foglalni a megyei költségvetésbe,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Szénanátha. Nem létezik állandó megfázás!

A házon belüli allergének általában egész évben folyamatosan, alattomosan okoznak tüneteket, melyek lefolyása kevésbé feltűnő, az érintett úgymond hozzászokik, elkönnyveli magában, hogy nehezen kap levegőt, és gyakori megfázásként értékeli az állapotot.

5.

Erdély épített öröksége Szejkefürdőn

Az erdélyi kultúra és épített örökség sokszínűségét eleveníti meg a látogatók előtt a szejkefürdői Mini Erdély Park, amely augusztus elején nyitotta meg kapuit, és már az első héten mintegy nyolcezer turistát vonzott oda.

6.

Betegségek előidézői a káros sugárzások

Az elektroszmog folyamatos veszélyt jelent az egészségünkre, ami ellen nem tudunk védekezni, mert láthatatlan. Hiába figyelmeztetnek rá évek óta a szakemberek, benne élünk, megszoktuk.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Magyarázat(ok)

Mózes Edith

A minap röppent fel a hír, hogy az RMDSZ választási koalíciók tagjaként próbál önkormányzati tisztségeket szerezni Beszterce-Naszód és Hunyad megyében a szeptemberi önkormányzati választásokon. A Beszterce városi választásokon a szövetség jelöltjei a Szociáldemokrata Párt (PSD) – Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) – Pro Románia Párt – RMDSZ választási koalíció közös listáján fognak szerepelni. Hunyad megyében is választási szövetség részeként próbál megyei önkormányzati mandátumot szerezni, itt a Nemzeti Liberális Párttal (PNL) és a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárttal (PNȚCD) szövettettek.

Az RMDSZ magyarázata szerint azért, hogy a szörványmegyékben is részt vehessenek a magyarok képviselői a helyi és megyei döntéshozatalban.

Idézzük az RMDSZ elnökének 2016-os, a helyhatósági választások előtti tévébeli nyilatkozatát: „Mi soha nem kötöttünk választási szövetséget, 2016-ban sem lesz másképp. Egyrészt nem léphetünk koalícióra, mivel rögtön 8 százalékra ugrik a küszöb. Nincs amiért ilyen szövetségeket, koalíciókat könnünk, boldogulnunk kell saját erőnk-ből, és boldogulni fogunk”.

A jelek szerint 2020-ban nem tudnak, és nem is akarnak boldogulni. És erre is megvan a magyarázat. Bár a dolog premiernek számít, a magyarázat elfogadható.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS
13., csütörtök
A Nap kel
 6 óra 19 perckor,
 lenyugszik
 20 óra 35 perckor.
 Az év 226. napja,
 hátravan 140 nap.

IDŐJÁRÁS
Meleg idő
Hőmérséklet:
 max. 29 °C
 min. 15 °C

Isten éltesse!
 Ma IPOLY,
 holnap MARCELL napja.
MARCELL: latin eredetű, a
 Marcellus családnévből származik,
 ez pedig a Marcus (magyarul Márkus)
 becézőjéből.

***

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2020. augusztus 12.

1 EUR	4,8357
1 USD	4,1087
100 HUF	1,3994
1 g ARANY	255,0694

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
 hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
 naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
 Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Darázsirtás a Somostetőn

A darazsak miatt végeznek rovarirtást augusztus 13-án, csütörtökön Marosvásárhelyen a Somostetőn. Emiatt reggel 7.30-tól tilos a Somostetőn tartózkodni, az állatkert sem nyit ki. Mint ismeretes, az utóbbi években rendkívül agresszív darazsak költöztek a Somostetőre, idén pedig azért súlyosabb a helyzet, mert két fészket olyan helyen raktak, ahol rendszerint sok ember megfordul: a szaladó-pálya mellett, illetve a Marosszentgyörgy felőli dombon.

Főszerepben a barnamedvék

A marosvásárhelyi állatkert ismerkedünk az állatokkal című vakációs programja augusztus 15-én, szombaton délelőtt 11 órakor a barnamedvék kifutójánál folytatódik. A gyermekeknek és felnőttek kíséretében egyaránt ajánlott tevékenység az oktatósorozat nyolcadik állomása.

Könyvbemutató Marosszentgyörgyön

Nagyboldogasszony napján, augusztus 15-én, szombaton, a 19 órakor kezdődő szentmise után a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia kertjében Moldovan Benche Irén bemutatja Baricz Lajos Lakoma (3x52 szonett) és Az élet szekerén (134 szonett) című kötetét. Közreműködik az egyházközség Szent György énekkara. A versekből felolvas Pataki Ágnes.

Fotópályázat

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület marosvásárhelyi szervezete fotópályázatot hirdet Épített örökségünk Maros megyében címmel, a Székelyföld Napok keretében. A pályázaton bárki részt vehet. A részvétel ingyenes, a fotókat elektronikusan kell beküldeni szeptember 15-ig az atixzs@yahoo.com e-mail-címre. Bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán.

Új rövid terápiás program a Bonus Pastornál

A Bonus Pastor Alapítvány a júliusi programjára való túljelentkezés miatt az augusztus 31. – szeptember 11. közötti időszakra újabb rövid terápiás programot hirdet szabadulni vágyó szenvedélybetegek és hozzátartozók számára. Várják azok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Az alkalom jó lehetőség az egyéni és a kapcsolati gyógyulásra. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni marosvásárhelyiek és környékiek számára Adorján Évánál lehet a 0743-039-255-ös telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Biciklisáv Marosvásárhelyen

Maradt egy kis zöld festék

Pont befér az autó, ha meg van állva

Már jó pár éve kéri a különböző civil szervezetek és a biciklivel közlekedők a kerékpárutat Marosvásárhelyen. Most lett. Igaz, ilyenre senki nem számított.

Nagy-Bodó Szilárd

Közelednek a választások, kellett valamit csinálni, így hát megszületett a biciklisáv. Találtak egy kevés zöld festéket, és gyorsan lemázolták vele a Jeddí utat és a Budai Nagy Antal utcát. Azonban több dologra nem gondoltak. Az egyik, hogy bár jó dolog a bicikliút, amelyik összeköti Jeddét Marosvásárhellyel, visszafelé mégis hogy jön a biciklis? Hiszen csak az út egyik felén jelölték ki a sávot. De lehetséges, hogy a jelenlegi városvezetés csak egy irányba tud gondolkodni. Vagy lehet, úgy gondolták, hogy minden út Marosvásárhelyre vezet. A másik, ennél is nagyobb probléma, hogy elég szűkre sikerült a kerékpárút. Olyannyira szűkre, hogy egy nagyobb felnőttbicikli nehezen fér el rajta. Továbbá nem szélesítették az utat, csak lefestették a szélét. Ebből következik, hogy az autóknek kevesebb hely maradt. Ez egy háromsávos úton nem is jelentene gondot, de egy egysávoson felvet néhány kérdést: Hol és hogyan fognak közlekedni az autók, főleg akkor, ha szemből

teherautó jön? A válasz egyszerű, de elkészerítő: a bicikliúton. Kénytelenek lesznek ott közlekedni, legalább pár méterrel, ha nem akarnak összeütközni a másik járművel. Azonban mi történik, ha pont akkor és pont ott van egy biciklis? Nos, ebbe jobb bele sem gondolni. Amikor a városvezetés kitalálta, hogy felfesti a biciklisávot, hogy ezzel kampányoljon, és megtalálta a főtéri piskótakövek lefestéséből megmaradt zöld festéket, erre nem gondolt.

A Budai Nagy Antal utcában talán még ennél is rosszabb a helyzet. Mindkét oldalon van zöld biciklisáv, de itt már tényleg nagyon nehezen férnek el az autók. Ez pedig komoly veszélyt jelent a kerékpárosok számára. Hozzá kell tenni, hogy nem is igazán tudják használni a sávot, hiszen vasárnap felfestették, és hétfőn egyes autósok már parkolóknak használták.

Félreértés ne essék, nagyon jó lenne egy megfelelő és biztonságos bicikliút Marosvásárhelyre. De a jelenlegiről nem lehet elmondani, hogy megfelelő, azt meg pláne nem, hogy biztonságos. Arról nem is beszélve, hogy rossz helyen van. Ha már mindenképpen kerékpársávot akartak csinálni, akkor jobb lett volna a város központjában felhasználni a megmaradt zöld festéket. A főtéren, a parkolóhelyek felszámolásával, lenne is erre hely. A legtöbb városban a központi sétálóutca, ahol alig van autóforgalom.

RENDEZVÉNYEK

Egylejes könyvek vására

Augusztus 15-én, szombaton 10-től 13 óráig újra megtartják az egylejes könyvek vásárát a marosvásárhelyi, Arató utca 6. szám alatti Góbé Antikváriumban.

Zsebre szabott könyvvásár

Augusztus 13-án, csütörtökön (ma) a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Mentor Könyvek Kiadó egynapos vásárt szervez a marosvásárhelyi Bernády Ház udvarán (Horea utca 6. szám). 11 és 20 óra között várják az érdeklődőket, könyvbarátokat és olvasni vágyókat, akik 20–70%-os kedvezménnyel vásárolhatják meg a Lira Könyv-, a Libri csoport és erdélyi kiadók könyveit (szépirodalom, ismeretterjesztés, gyermek- és ifjúsági irodalom).

Túlélő természet – fotókiállítás

Emeleti galériában is újakezdi kiállításai sorát a marosvásárhelyi Bernády Ház. A járványügyi előírásokhoz igazodó rendezvény két kiállító vendége székelyudvarhelyi fotós, apa és fia. Dr. Szabó József a Küküllő menti város fotóművészeti mozgalmának egyik meghatározó egyéni

sege, Szabó Apor az ifjú fotósnemzedék máris sikeres képviselője. Mindketten szenvedélyes természetfotósok, az augusztus 13-án, csütörtökön 18 órakor nyíló tárlatuk is ezt tükrözi. A Túlélő természet című válogatást és a fotósokat a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Simon Judit Gyöngyi verseskötetei

Simon Judit Gyöngyi három verseskötetét mutatják be augusztus 16-án, vasárnap déli 12 órától (a 11 óras szentmise után) a búzásbesenyői római katolikus templom udvarán.

Kiállítás alkotótábori munkákból

A Maros Mezőségi Művésztelep képzőművészeti kiállítást szervez a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A kiállított anyag a csitt-szentiváni, a mezőbergenyei, a mezőmadarasi és a mezőpaniti alkotótáborokban készült. A megnyitóra augusztus 16-án, vasárnap 12 órakor kerül sor, tiszteletben tartva a járvány megelőző rendelkezéseket. A kiállítás része az idei Forgatag rendezvényeinek. Támogató: Bethlen Gábor Alap, Communitas Alapítvány.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
 ISSN 1220-3475 (print)
 ISSN 1584-3238 (online)

Szélesítik a megyei utat Jedden

(Folytatás az 1. oldalról)

tanulmányt, műszaki tervet kellett készíteni, engedélyeztetni a beruházást – sorolta a szinte négy évet felölelő időszak állomásait Bányai István, aki szeretne volna, ha már tavaly elkezdik a munkálatot, de ez nem volt lehetséges, csak az idén hárult el minden akadály a községben áthaladó út szélesítése, korszerűsítése útjából.

Út, padka, sánc

A jelenlegi útszélesség megmarad, de kétoldalt a padkát leaszfaltozzák 70 centiméter szélességben, ezeket a sávokat a kerékpárosok használhatják. Nem kerékpárút lesz, hiszen olyant csak az úttesten kívül, azaz a sáncokon túl lehet építeni, vagy esetleg az út mellett, de korláttal elválasztott területen, ám ezek kialakítása mindenképp hozzájárul a biztonságos és civilizált közle-

déshez. A szélesített és új padkával ellátott úttest mellett Nyárádszereda irányában a bal oldalon kibetonozzák a sáncokat, a jobb oldalon többnyire fedett sáncokkal oldják meg a csapadékvíz elvezetését az oldalt lefutó patakba. A jeddi önkormányzat fák ültetését tervezi azokon a szakaszokon, ahol a sánc és a járda közötti részen elégséges hely marad, hogy a gyalogosok számára is kellemesebbé tegyék a környéket. Továbbá Kebele nyárádszeredai kijáratánál meg kell erősíteni az úttestet, ahol talajmozgást észlelnek időnként, ehhez fúrásra is szükség lesz.

Azt is megkérdeztük, hogy az út szélesítése mennyiben érinti a vezeték infrastruktúrát. Az ivóvízvezeték már a talajban van az egész községben, Jedden folyik a szennyvízhálózat kiépítése, év végére el-

jutnak vele Kebeleszentivány végéig. Azt még nem tudják, hogy Szentiványon és Kebeleiben mi lesz a következő lépés, de egy biztos: amelyik beruházás hamarabb ér oda, azt valószínűleg meg, így esetleg az is előfordulhat, hogy később a szélesített utat meg kell bontani a vezetékek elhelyezése érdekében.

Bányai István arra is kitért, hogy a terv nem egyezik meg pontosan a jeddiek elvárásával: külön kérte, hogy figyeljenek az útkereszteződések kialakítására, vagyis ezeken a pontokon szélesítsék az utat, hogy lezárlósávot is ki lehessen alakítani. Ez belekerült a feladatfüzetbe, de a tervező másként értelmezte, s csak a mellékutcák bejáratának egy-egy rövid szakasza leaszfaltozását irányozta elő. Az előjáró tárgyalta a kivitelezővel, az Orizont lakóne-

gyed bejáratánál találtak megoldást, és próbálnak máshol is módosítani rajta.

Sokan használják

A látványosan fejlődő, átalakuló községben megnőtt a helyi autóforgalom, a megyei út Bekecsen áthaladó szakaszának újjáépítése óta a tranzitforgalom is, és ezáltal jóval zsúfoltabbá vált az út. Ugyanakkor a kerékpározók számára is közkedvelt útvonal, aminek az előjáró örül, szeretné errefelé csalogatni a kerékpáros turizmus kedvelőit. Mindezek miatt azonban az úttestet szélesíteni kell, ezért kezdeményezte a község a megyei tanácsnál a beruházást. Ha ez megvalósul, a község területén jóval biztonságosabban és kényelmesebben lehet közlekedni, és civilizáltabb lesz a forgalom, mint az E60-as úton. A község polgármestere elmondta: nincs közvetlen visszajelzés arról,

hogyan fogadta a lakosság a munkálat elkezdését, de egy ilyen beruházáshoz nem lehet negatívan viszonyulni, hiszen mindenkinek a javát szolgálja. Ez az út a település ütőere, és nem jelenthet gondot, ha biztonságossá szeretnék tenni – véli Bányai, aki már tárgyalta a nyárádmenti előjárókkal, hogy együtt kérelmezzék az út további szélesítését legalább Nyárádszeredáig.

Nincs elég terület

A jeddi út esetében a cél az úttest szélesítése és megerősítése. Ez azt jelenti, hogy rendezik és szélesítik az útpadkát, és mindkét oldalon leaszfaltozzák 8,4 kilométer hosszúságban. Emellett rendezik az útkereszteződések, kiegyenlítik a kereszteződésekben az utak közötti szintkülönbséget. Ahol az út mellett sánc van, kibetonozzák azt. Fontos megjegyezni, hogy az utat, pontosabban az út falát sok helyen meg kell erősíteni, erre a célra helyenként külön merevítőket kell beépíteni, ez teszi költségessé a munkálatot. A padkát csak az út megerősítése után lehet leaszfaltozni, és a jelenleg hat méter széles út hét és fél méteres lesz. A munkálatok összköltsége 12 millió lej, a kivitelezési idő 44 hónap. Az idei évre a megyei költségvetésben másfél millió lejt különítettek el erre – tudtuk meg a megyei tanács sajtóirodájának munkatársától. Ami az úttest további szélesítéseit illeti az útkereszteződésekkel, Lukács Katalin elmondta: végül nem került bele a projektbe, mert nincs a megyei tanács tulajdonában az ehhez szükséges, megfelelő szélességű telek. Az utat csak akkor lehetne pluszsávval bővíteni, ha kisajátítanának területeket, de ez sok esetben nagyon problémás, mert az út településen halad át, és a kerítések olykor leérnek az útig, a sáncig.

A kerékpárosok kedvelt szakasza lett a 135-ös út, ezért biztonságosabbá kell tenni

Fotó: Gligor Róbert László

Közel ezer erdélyi magyar nő indul az önkormányzati választásokon

Az RMDSZ nőszervezete fontos eredménynek tartja, hogy az idei helyhatósági választásokon 911 erdélyi magyar női jelölt indul. A szervezet célja, hogy évről évre több nő vegyen részt a közéletben, a döntéshozatalban.

Az RMDSZ listáin a befutó helyek (378 személy) 16 százalékát foglalják el nők, akik közül 11-en polgármesterjelöltek és 38-an megyei tanácsos-jelöltek. Összesen 16 megyében indulnak magyar női jelöltek az önkormányzati választásokon, jelenlétük a szórványban sem elhanyagolható.

Arad megyében 20 százalék felett van a befutó nők aránya, Fehér megyében a befutó helyen lévő jelöltek közel felét nők alkotják. Bihar megyében 107 női jelölt közül 49-nek van valós esélye arra, hogy elnyerje az adott tisztséget.

Szilágy megyében két női jelölt indul a megyei tanácsosi címért, Bogya Anna első mandátumos jelölt van befutó helyen. Szatmár megyében négy nő is szerepel megyei tanácsosi listán, itt Giurgiu Kovács Mónika és Fanea Imola került befutó helyre.

Kolozs megyében 116 női jelölt indul a választásokon, közülük ketten a polgármesteri tisztséget szeretnék elnyerni. Maros megyében 60 befutó nő szerepel az RMDSZ listáin, ahol négy esélyes polgármesterjelölt is szerepel.

Hargita megye három térségében 15 százalékos a női befutóje-

löltek aránya, itt a megyei tanácsosi listán hét nő is szerepel. Kovászna megyében négy női megyei tanácsos-jelölt is befutó helyen van, polgármesterként pedig Szotyori Angéla Gizella indul Málnás községben.

A városok szintjén is jelen vannak a női jelöltek: Sepsiszentgyörgyön öt női jelölt van befutó helyen, Csíkszeredában négy, Marosvásárhelyen és Kolozsváron pedig két-két személy.

„Célkitűzéseinknek megfelelően a szövetség jelöltjei között közel ezer női politikus van. Széles körű vezetői tapasztalattal, sokévnnyi közösségépítő munkával, szaktudással bővítik az RMDSZ érdekképviseleti és érdekvédelem-teremtési tevékenységét. Ismert és elismert tagjai településeiknek. Vannak, akik először, mások pedig újból kérik közösségük támogatását a helyi vagy megyei tanácsosi, illetve polgármesteri tisztséghez.

Meggyőződésem, hogy eddigi munkásságuk, programjuk, amelynek megvalósítását ígéri megválasztásuk esetén, biztosíték arra, hogy a következő négy évben is családközponitű, egymásra figyelő, hatékony képviselete lesz a romániai magyarságnak” – szögezte le Biró Rozália, az RMDSZ nőszervezetének elnöke.

Az RMDSZ nőszervezete az elmúlt években képzésekkel, mentoringgal segítette a női jelöltek és önkormányzati képviselők munkáját. (rmsz.ro)

Sófalvi Szabolcs: A közösségépítés támogatása fontos Marosszentgyörgyön

A Marosvásárhelyi szomszédságában található nagy-község, Marosszentgyörgy élen jár a beruházások, modernizálások terén, de a közösségépítésre is nagy hangsúlyt fektetnek. Az elmúlt négy évben sikerült olyan teret kialakítani, és olyan hagyományokat teremteni a meglévők mellé, amelyek nagymértékben elősegítik a magyar közösség tagjainak találkozását. Ilyen események például a Házasság hete alkalmából szervezett találkozók vagy az Ő az út! keresztény zene-fesztivál, amely többnyire fiatalokat vonz, és évről évre igen nagy számban vesznek részt rajta. Minden évben megrendezésre kerül a Szent György Napok rendezvénysorozat, amelynek keretében kiemelkedő helyet kapnak a magyarokat mozgó kulturális tevékenységek, mint például a néptánc- és népdalfesztivál, a magyar előadóművészek, együttesek koncertje, a magyar keresztény zene-fesztivál. 2019-ben másodjára tartották meg a nemzeti összetartozás napját, amikor is iskoláknak szerveztek vetélkedőket, valamint kórus-találkozót. Tekintettel arra, hogy Marosszentgyörgy lakosságának mintegy felét a román közösség teszi ki, és jelentős számú a roma közösség is, a magyar kulturális élet nem elszigetelt, közös rendezvények vannak. Évente több olyan esemény van, ahol a községi magyar kultúra képviselői együtt mutatkoznak be a román és roma kultúrát bemutató csoportokkal. A közösségépítés mellett természetesen teret kap a fejlesztés, folyamatosan modernizálják a középületeket, utakat javítanak, utcákat aszfaltoznak, fejlesztik a községet.

„Nagy öröm van bennem, mert úgy érzem, hogy 12 év polgármesterség után is megvan a kezdeti lelkesedésem, és úgy vélem, Marosszentgyörgyön azt a víziót, amit megálmodtunk, hogy multikulturális település legyen, sikerült megvalósítani. Az utóbbi négy évben is rengeteg pályázatot nyertünk, ennek köszönhetően eljutottunk oda, hogy több mint száz utcában sikerült lefektetni a víz- és csatornahálózatot, eljutottunk az 50. utcáig, amelyet korszerűsítettünk. Nagy megvalósítás volt, hogy a Mária-templom megvásároltuk és felújítottuk” – fogalmazott Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere.

Péter Ferenc, a Maros megyei RMDSZ elnöke szerint Marosszentgyörgy jó példa arra, hogy hitben, egyetértésben, a közösség céljait előtérbe helyezve lehet dolgozni és fejlődni. „Sófalvi Szabolcs olyan vezetője Marosszentgyörgynek, aki nyitott minden olyan kezdeményezésre, amely a magyarság megmaradására irányul, ugyanakkor a közös együttműködésre és a békés együttélésre is a másik két etnikummal, a románokkal és a romákkal. Ma a község jó példája a multikulturalitásnak.”

Nekünk Maros megye az első!

A Maros megyei RMDSZ sajtóirodája

(Fizetett hirdetés)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Ha újra itt a nyár, és meleg az idő... Nyári allergiás körkép Szénanátha. Nem létezik állandó megfázás!

Viszkető, bedugult orr vagy bosszantó orrfolyás? Könnyezés, tüszögés, viszkető szem, visszatérő köhögés? Az allergiás szénanátha első figyelmeztető jelei lehetnek.

Dr. Albert Kinga allergológus szakorvos, Albert Optimun Medicals, Sepsiszentgyörgy

Az allergiás szénanátha, más néven rhinitisz, azoknál nyilvánul meg, akiknek a szervezete túlzékonnyá válik valamely környezeti allergénre (háziporlatka, különböző penészgombák, pollenek, állati hámsejtek). A házon belüli allergének általában egész évben folyamatosan, alattomosan okoznak tüneteket, melyek lefolyása kevésbé feltűnő, az érintett úgymond hozzá szokik, elkönnyveli magában, hogy nehezen kap levegőt, és gyakori megfázásként értékeli az állapotot. Ennél sokkal szembetűnőbben nyilvánul meg a pollenek és kinti penészgombák okozta szénanátha, heves orrfolyással, könnyezéssel, kötőhártya-gyulladással (a beteg gyakran szemész vagy fül-orr-gégész szakorvoshoz fordul), asztmaszerű légzési nehézségek is felléphetnek. Az allergiás szénanátha rontja az iskolai vagy munkahelyi teljesítőképességet, a koncentrációt, az alvás minőségét.

Téves elképzelés, hogy csupán a kora tavasz számít allergiaszezonnak, mint ahogy az a megfogalmazás is, hogy a páciens „pollenallergiás”. Vidékünkön kora tavasszal kezdődik a pollenizációs szezon, és eltart késő ősziig. Minden szezonnak megvan a maga jellemző, jellemzően tüneteket okozó pollenje, penészgombája. Azzal, hogy megkeressük, melyik okozza a gondot, jelentősen növeljük a páciens esélyét a sikeres kezelésre, illetve csökkentjük az esetleges komplikációk kialakulásának lehetőségét. Pollenszezonon kívül pedig ott vannak az in-door, házon belüli allergének, amelyek ugyanolyan jelentőséggel bírnak, csak erről kevesen vesznek tudomást.

Miért veszélyes az allergiás szénanátha?

Kibírom évente azt a 1-2 hónapot, amíg tart a virágzás. Mi bajom lehetne? A szomszédom/ismerősöm ajánlott gyógyszert, a tavaly mintha segített volna. De az idén már nem igazán... Ez a gyerek egyfolytában meg van hűlve. Télenyáron. Egy hetet jár óvodába, iskolába, kettőt otthon kezelem – gyakran hangzanak el ezek a mondatok allergológiai szakrendelésen. Nagyon fontos tudni, hogy az allergiás szénanátha idővel súlyosbodhat, állandósult légúti szűkületet okozhat, azaz az asztma kialakulásának rizikófaktora, kutatások bizonyították, hogy száz allergiás szénanáthában szenvedő emberből kezelés hiányában pár éven belül 50 nagy valószínűséggel asztmás lesz. Mivel az allergiás megbetegedések főleg gyermekeket és fiatal, aktív felnőtteket érintenek, az allergiás szénanátha kimenetele aggasztó lehet. Viszont a folyamat elkerülhető, a probléma orvosolható.

Asztma – végeláthatatlan köhögés, éjszakai fuldoklás, rekurrens wheezing
Az asztmás betegek közel 80-90%-a allergiás is, viszont csak ke-

vesen tudnak róla vagy kapnak rá megfelelő kezelést. Az asztmás megbetegedés tüneteit jellemzően a hideg levegő, a köd, a vírusos betegségek (megfázások télen), a fizikai megerőltetés súlyosbítja, így minden esetben gyanakodnunk kell allergiás asztmára, ha nyáron, meleg időben a páciens megfázásos tüneteket mutat (tulajdonképpen nincs megfázva, hanem a szénanátha tünetei kinozzák), és a megfázásos tüneteket köhögés, légszomj, éjszakai nehézlégzés kíséri. Olyan is előfordulhat, hogy hiányoznak az allergiás rhinitisz tünetek, csak az állandó száraz nyári köhécseles vagy mellkasi szipoló légzés áll fenn, gyermekek esetében visszatérő zihálás (wheezing recurrent), éjszakai köhögőrohamok. Ezek leggyakrabban kivizsgálatlan és kezeletlen allergiás állapotot takarnak.

Mivel az allergiás szénanátha az asztma kialakulásának rizikófaktora, minden szénanáthában szenvedő páciensnek tudatában kellene lennie, hogy betegsége bármikor átalakulhat asztmává, időről időre orvosi ellenőrzésen kellene részt vennie. Megfelelő kezeléssel az asztma tünetmentessé válhat, és az azt kiváltó szénanátha-allergén specifikus immunoterápia segítségével teljesen gyógyítható. Sajnos magától nem múlik el a betegség, a tudomány mai állása szerint a gyermek nem tudja kinőni az allergiát, viszont hozzáértő szakember által remekül kezelhető, sok esetben teljesen meggyógyítható.

Ha az alábbi jeleket észleli önmagán vagy gyermekén, ajánlatos asztma- és allergiaszűrést végeztetnie: rendszeres száraz köhögés, gyors fáradás, légszomj, „gombóc érzése” a torokban fizikai terhelés (futás, mozgás, sportolás) során, éjszakai felébredés légszomjra, szipoló légzés, állatok közelében vagy hideg, köd hatására fellépő nehézlégzés, köhögés, szénanáthás tünetekkel társuló légzési nehézségek.

Soha ne fogadjanak el olyan asztmadiagnózist, melynek felállításá-

hoz nem végeztek légzésfunkciós, spirometriás vizsgálatot!

Hogyan történik az allergiás szénanáthás/asztmaganús beteg kivizsgálása?

Allergia kimutatása a tüneteket kiváltó ok azonosítására. Ez történhet bőrteszteléssel (Prick-teszt), ami gyors és fájdalommentes, feltétele, hogy a beteg pár nappal előtte ne kapjon allergia elleni kezelést. Amennyiben a bőrteszt nem végezhető el, vérből, allergiás ellentestek kimutatásával azonosítjuk az allergiás szénanátha vagy allergiás asztma kiváltó okát. Fontos, hogy ilyenkor ne a beteg kérje a laborban a panelt, hanem hagyja szakorvosra a kivizsgálást és az eredmény kiértékelését.

Légzőszervek vizsgálata – mivel az allergiás szénanátha az asztma kialakulásának rizikófaktora, és az a nyálkahártyák allergiás gyulladással megbetegedése, amennyiben légzőszervi panaszok állnak fenn, a pácienseket kivizsgáljuk ebben az irányban is.

Légutak gyulladási fokának vizsgálata – FeNO. A légutakból kilé-

gzett NO mérése – egyszerű, fájdalommentes és percekben belül eredményt ad. A kilélegzett NO emelkedett értéke légúti gyulladásra utal, indirekt markere a leggyakoribb krónikus légúti gyulladásnak, az asztmának.

A spirometriás, légzésfunkciós próba a légutak szűkületéről, illetve annak gyógyszeres kezeléséről ad információt.

A teljes kivizsgálás ajánlott, mert így tudunk érdemben foglalkozni az allergiás szénanáthával, a következményeivel, és a páciensnek a megfelelő kezelést kiválasztani.

Dagad a csipés helye
Gyakran hallani páciensektől, hogy „feldagadt a csipés helye, allergiás vagyok!”

A méh és a darázs csipése kellemetlen következményekkel járhat, viszont sok ember bélyegzi meg magát helytelenül csipésallergiásnak. E két rovar csipése valóban kellemetlen, viszont az esetek nagy többségében csupán helyi tünetekről beszélünk. A kiterjedt helyi reakció nem jelent rovarcsipés-allergiát, és nem vetít elő súlyos következményeket egy következő csipés esetén. Egyetlen életveszélyes állapot ebben a kontextusban, ha a csipés a szájjüregben vagy torokban történik, mert az bedagadhat. Valódi, súlyos allergiás reakciót gyaníthatunk, ha a csipést követően a következő tünetek bármelyike fennáll: nehézlégzés, mellkasi fájdalom, zihálás, légszomj, eszméletvesztés, vérnyomás hirtelen leesése, a csipés helyétől eltérő helyen jelentkező kiütés, bőrpír, dagadás, hányás, hasmenés.

Ilyen esetben értesíteni a mentőket, s kiterjedésükig a rendelkezésünkre álló gyógyszerekkel segíteni.

Hogyan diagnosztizálható a rovarméreg-allergia?
Gyanú esetén, indokolt esetben, ha egy korábbi csipésnél életet veszélyeztető reakció volt tapasztalható, allergológusi konzultációt követő vérvizsgálattal vagy helyben végezhető gyors teszttel bizonyítható vagy kizárható az allergia. A pozitív eredmény és az előzmények együttesen szükségesek a diagnózishoz. El kell különíteni a darázs- és a méhcsipés-allergiát, együttes előfordulásuk is lehetséges.

Ha beigazolódik az allergia ténye, az allergológus szakorvos adrenalintartalmú, baj esetén gyorsan bevethető, önbőlővívi injekciót ír fel, és elmagyarázza a szakszerű használatát.

Bizonyítottan allergiás egyének esetében a csipést követően az adrenalin az első adandó szer, mely életet menthet (kalcium adása teljesen hatástalan). Ezt követi a gyors hatású antiallergiás szerek adása és kórházi felügyelet.

Bizonyított rovarméreg-allergia esetén a méregellenes injekciós immunterápia a hatásos kezelési módszer, 3-5 év alatt deszenzibilizáció érhető el. Külön hangsúlyozom a megelőzés fontosságát – elkerülni az esetleges újabb csipést, és min-

dig magunknál hordani az önbőlővívi injekciót.

Napozunk s vakarózunk

Allergiás tünetek jelentkezhetnek a kezelt beteg esetében, viszont kellemetlen allergiás tüneteket mutathatnak olyan személyek is, akiknek másor nincs ilyen problémájuk.

Gyakori gond gyermekek és felnőttek esetében egyaránt a nyaralás alatt fellépő csalánkiütéses tünetegyüttes, amely ritkán okoz komoly bajt, viszont nagy ijdedség övezi, kisgyerekes családok egyik rémálma. Tekintve, hogy ilyenkor a megszokott környezet és a táplálkozási szokások teljesen átalakulnak, rengeteg mindennel jön érintkezésbe a szervezetünk, ártalmatlan kiütések jelenhetnek meg, melyek okára utólag nehéz rávilágítani, amennyiben egyszeri epizódról van szó, és nem is feltétlenül szükséges. Sokszor okozhat bőrtünetet maga a napozás, a (hideg vagy meleg) tengervíz, a naptejünk vagy a megváltozott étkezés.

Javasolt a minimális gyógyszer-csomag előkészítése, amely tartalmazza antihisztaminikum tablettát vagy cseppet, mentolos rázókeveréket, ha ismert légzőszervi előzmények vannak (rekurrens wheezing, asztma), mindig legyen kéznél gyors hatású inhalatív pumpa, rovarcsipés-allergiásoknál allergológus orvos által felírt önbőlővívi adrenalininjekció, aminek a használatát az orvos elmagyarázza.

Miért forduljunk allergológus szakorvoshoz?

Hazánkban az egészségügy több sebből vérzik, ez mindennapi életünk része, viszont kevesen tudják, hogy sok fejlettebb nyugati országot megelőzve Romániában létezik önálló allergológusi képzés (pl. Magyarországon vagy Dániában egy másik alapszakra építenek rá pár hónap továbbképzést), a szakorvos ötéves célzott tréning után elláthat gyermek és felnőtt allergológiai eseteket. Nyilván nem hasonlítható össze egy, a témában több évig formálódó szakember felkészültsége egy pár hónapos kurzust elvégző, más szakorvosi ellátásban dolgozó orvoséval, aki allergológiával is foglalkozik. A jól működő országos allergológiai társaság (RSACI) és az Európai Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság (EAACI) folyamatos továbbképzési lehetőséget nyújt a szakmában fejlődni kívánó allergológusoknak.

Erdély bizonyos területein ma is hiányzik az allergológus szakorvos, viszont érdemes utánanézni a kezelési lehetőségeknek, mert rengeteg új terápiás újdonság és remek eredmények vannak ezen a téren. Mindig tájékozódjunk az adott szakember kompetenciáiról, mert ahogy a mondás is tartja: a pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve, az allergiás megbetegedésekhez mindenki ért egy kicsit, és szívesen hozzá is szól, de ez nem mindig vezet a legjobb eredményhez, és az idő múlása nem a beteg javára történik.

Illusztráció

Egy hét alatt nyolcezer látogató

Erdély épített öröksége Szejkézfürdőn

Az erdélyi kultúra és épített örökség sokszínűségét eleveníti meg a látogatók előtt a szejkézfürdői Mini Erdély Park, amely augusztus elején nyitotta meg kapuit, és már az első héten mintegy nyolcezer turistát vonzott oda. A nyitáskor hozzávetőleg negyven makett, Erdély legjelentősebb történelmi épületeinek a kicsinyített mása került a helyére, de a tökéletes pontossággal kidolgozott alkotások száma folyamatosan bővül, rövidesen turisztikai központtá alakul a helyszín, augusztus 20-án nyílik az Orbán Balázs-látogatóközpont, és a gyerekek örömeire minigőzös is üzemel majd.

Menyhárt Borbála

A Mini Erdély Park megálmodója a Székelyföldi Legendárium csapata. A projekt célja, hogy a makettek révén bemutassák a multikulturális Erdély építészeti sokszínűségét, fénykorukban jelenítve meg a régió minden nemzetének legfontosabb épületeit. A bemutatottak közül több az UNESCO világörökség része. A maketteket a székelykeresztúri származású Vajda Domokos és Németh Hajnal Auróra képzőművész készítette, Gyöngyössi János történelmi grafikus szakmai irányításával. Fazakas Szabolcs, a Székelyföldi Legendárium ötletgazdája lapunknak elmondta, az előbbi két művész készítette a szarvasi Mini Magyarország makettjeit, ott találkozott a munkájukkal, és igencsak elnyerték a tetszését.

Rámutatott: egy komplex turisztikai központ készül Szejkézfürdőn, ennek részeként első lépésben megnyitották a Mini Erdély Parkot, amely folyamatosan bővül, eddig mintegy negyven, elsősorban Hargita, Kovászna, Maros, Beszterce-Naszód és Kolozs megyei épített örökséget megelevenítő alkotás került a helyére, de rövidesen a park alsó részén helyet kapnak Fehér, Hunyad, Arad, Temes, Szeben, valamint Brassó megye nevezetesei, többek között a Peles-kastély, a szász erődtemplomok, de átnyúlva a Kárpátokon, kiállítják a poenari-i Drakula-várat, valamint a hurezuvi kolostor kicsinyített mását is, ami szintén a világörökség része – tudtuk meg az ötletgazdától. A parkban megtekinthető már többek között a marosvécsi Kemény-kastély, az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastély, a marosvásárhelyi vár és az egykori Bodor Péter-kút, valamint a miklósvári Kálnoky-kastély kicsinyi-

tett mása is. A park megálmodói arra is odafigyeltek, hogy az épületeknek egy kicsit a környezetét is visszaadják, például a magaslatra épített várakat a parkban is sziklás környezetbe helyezték. Ugyanakkor az alkotások úgy vannak elhelyezve, hogy a látogató a megformált épületek belső udvaraira is bepillantasson.

Messze felülmúlta a várakozásokat a látogatók száma

Fazakas Szabolcs szerint Szejkézfürdő az utóbbi évtizedekben sokat veszített turisztikai vonzeréből, és a szomszédos Székelyudvarhely esetében is inkább átutazó turizmusról lehet beszélni, ezért olyan projektben gondolkodtak, ami a turistát megállítja, marasztalja. Elismerte, messze felülmúlta a várakozásait a látogatók száma, ugyanis már a nyitás utáni héten mintegy nyolcezeren fordultak meg a parkban. A járványhelyzet miatt elsősorban belföldi látogatóik voltak, köztük sok román turista, akiknek igencsak elnyerték a tetszését a látottak, de többen érkeztek Hollandiából, Magyarországról is. A makettek elé elhelyezett ötleter, forgatható ismertető táblákon három nyelven olvasható az adott épület története. A projekt megálmodói ugyanakkor a makettek fölé védőszerkezetet szeretnének elhelyezni, hogy védje az alkotásokat az időjárás viszontagságaitól, és a téli időnyben is látogatható legyen a Mini Erdély Park.

Interaktív megoldások, minigőzös és bivalyszekerezés

Az ötletgazda hangsúlyozta, a projekt nem áll le ezen a ponton, interaktív megoldásokat terveznek, többek között a makettekbe is olyan elemek vannak beépítve, hogy ki tudjanak nyílni egyes ajtók, ablakok. A parkot összekapcsolják a közeli borvízmúzeummal, felidézendő a régi idők szejkéi hangulatát, a telek alsó részén pedig kiépítik a székely minigőzösnek a vasútvonalat, a gyerekek számára bizonyára egyedül élményt nyújt majd, hogy az épületek között, több mint 300 méteres sínpá-

dásul – a modern technikának köszönhetően – megjelenik előtte maga „a legnagyobb székely” is.

A látogatóközpont termeiben tematikus tagolásban követhető Orbán Balázs életútja és munkássága. Az első teremben az életrajzzal és az Orbán család történetével ismerkedhetünk meg, tanulmányozhatjuk a családfát. Érdekességként vicces anekdoták, pikáns történetek tükrében is felvillan előttünk a nagy előd. Ráadásul a korabeli újságokban, gúnylapokban megjelent karikatúrák között is lapozhatunk az érintőképernyőn.

A második terem Orbán Balázs politikai pályájának alakulásába nyújt betekintést. Mivel az akkori politikai életben jelentős szerepet töltött be, az ő szemszögéből ismerkedhetünk korának politikai viszonyaival. Ebben segít bennünket a számos országgyűlési beszéd közötti hagyományos tallózás lehetősége mellett a modern technika. Egy háromdimenziós hologram és animáció alkalmazásával Orbán Balázsnak az előadásában hallgathatjuk meg egyik beszédét.

A harmadik teremben Orbán Balázs sokoldalú tevékenységének újabb területét ismerhetjük meg. Ezúttal a keleti utazó és a Székelyföld leírója életének eseményeit idézhetjük fel. A kalandos családtörténet, a Boszporusz partján töltött idő eseményei mellett azt is megtudjuk, miként próbálta a család visszaszerezni nagyanyai örökségét. Konstantinápolyból indult el a fiatal Orbán Balázs

lyán körutazást tehetnek a minigőzőssel a kerti vasúton. Ugyanakkor lehetőséget biztosítanak majd a turistáknak, hogy bivaly húzta szekérral is bejárassák a helyszínt – sorolta a legközelebbi terveiket az ötletgazda.

Augusztus 20-án nyílik az Orbán Balázs-látogatóközpont

Napokon belül újabb turisztikai látványossággal bővül Szejkézfürdő, a Mini Erdély Park közvetlen szomszédságában augusztus 20-án nyílik az Orbán Balázs-látogatóközpont, ahol interaktív kiállítás eleveníti meg a legnagyobb székely életét. Fazakas Szabolcs elmondta, sajnos Orbán Balázs életével kapcsolatos tárgyi hagyaték nemigen van, ezért a technikát hívták segítségül, a gyerekek számára is élvezhető módon, hologramokkal, érintőképernyős megoldásokkal.

A kiállítótermet végigjárva megismerjük Orbán Balázs életét, munkásságát és hagyatékát. Az életutat követve, a látogató megtekintheti a korabeli használati tárgyakat, a fényképezéshez használt eszközöket, betekintést nyer az egykori fotótechnikába. Raa-

– gyermekkori álmát követve – bejárni az ókori világ fontosabb helyszíneit. Ez az utazás ihlette a Székelyföld bebarangolását, aminek eredményeként megszületett legnagyobb műve, A Székelyföld leírása. A terem egyik fő látványossága – az egyiptomi piramis és más tárgyak mellett – egy korabeli fényképezőgép. Ahhoz hasonlót használt utazásai során a fotográfus is. A réginek a mai technológiákkal való ötvözése egyedi élményt nyújt a látogatók számára.

Ugyanebben a teremben látható Orbán Balázs élethű mása. A kiállított tárgyat a Legendárium Animációs Stúdió által tervezett háromdimenziós modell alapján magyarországi filmesek készítették rendkívül élethűre.

A negyedik teremben Orbán Balázs fotográfusi tevékenységéről tájékozódhatunk. Megtudjuk, hogy a Jersey szigetén töltött száműzetése alatt miként tanulta meg a fotózás technikáit Victor Hugótól és annak két fiától. Ugyanakkor megismerhetjük a korabeli előhívókamrárt és az akkori fényképelőhívó eljárását is.

Nyári ízek, színek

Rózsa Enikő

Vegyes paszulyleves

Hozzávalók: egy fej hagyma, egy nagy csokor petrezselyemzöld, egy liter zsenge szemes paszuly, 20 dkg zöldpaszuly feltördelve, só. Három liter vízben puhára főzzük a paszulyt, majd vékony paprikás rántást készítünk (nem pirítjuk), kevés tejjel vagy tejszínnel. A legvégén ízlés szerint ecetet is adunk hozzá.

Gombával töltött pulykamell rizslisztes panírban

20 dkg gombát apróra vágunk, sózunk, borsozunk. Kiszórtjuk a levét. 10 dkg parmezánnal összekeverjük. A kipotyolt

pulykamellet sózzuk, borsozzuk, a közepére hosszan teszünk a gombából, és vagdalt zöldpetrezselyemmel megszórjuk. Mindkét végén behajtogatjuk, majd felcsavarjuk. Nem szükséges fopiszkalóval megtűzni, nem folyik ki a massa. A húsokat teljes kiőrlésű rizslisztbe, majd tojásba, aztán újra rizslisztbe forgatjuk, majd olajban kisütjük. Friss kenyérral, friss zöldséggel vagy zöldségsalátával, krumplisalátával tálaljuk. Hidegen, melegen egyaránt fogyasztható.

Almás tészta

Hozzávalók: a tésztahoz: 60 dkg liszt, 3 tojás, 18 dkg porcukor, 5 evőkanál tej, 3 evőkanál zsíros tejföl, 20 dkg vaj, 3 evőkanál olaj, csipetnyi só, egy citrom héja és egy sütőpor. Mindent összegyúrunk, félórára hűtőbe tesszük.

Miután kivettük, kétfelé osztjuk. A tepsit kizsírjuk vagy kivajazzuk, olajozzuk és lisztezzük. Kinyújtjuk az egyik cipőt.

Közben 1,5 kg aromás almát (vajasalma, eperalma, jonatán) meghámozzuk, lereszelünk, a levét kicsavarjuk. A kinyújtott lapot darált keksszel megszórjuk, majd rárakjuk az almamasszát. Fahéjjal, cukorral és ismét kevés darált keksszel alaposan megszórjuk, majd beborítjuk a másik lappal. Villával megszurkáljuk, és 180 fokon 10 percig, majd 160 fokon 35 percig készre sütjük. Én egy kevés masszát kinyújtottam, szíveket szaggattam belőle, ráhelyeztem a tészta-tára, és így sütöttem meg.

Aki porcukorral szereti, miután kicsit hűlt, megszórhatja. Vaníliás fagyival, csokiöntettel, de egymagában is nagyon finom.

Óriás szilvás gombóc fahéjjal megszórva

Kell hozzá egy kg krumpli meghámozva. A krumplit felkockázzuk, sós vízben megfőzzük, majd krumplitoróval finomra törjük, hagyjuk hűlni, amíg langyos nem lesz. Két dl olajat, 3 tojást, pici sót és annyi lisztet adunk hozzá, hogy lágy tésztát kapjunk. Nem nyújtjuk ki, maroknyi szétlapított tésztába helyezük a szilvát, és gombóccá formáljuk. Sós vízben, pici olajat adva a vízhez, kb. 15 percig főzzük. A prézlit olvasztott vajon megpirítjuk. Beleforgatjuk a leszűrt gombócokat, és fahéjas cukorral tálaljuk. Jó étvágyat kívánok!

Betegségek előidézői a káros sugárzások

Bogdán Emese

(Folytatás július 30-i lapszámunkból)

Az elektromos folyamatos veszélyt jelent az egészségünkre, ami ellen nem tudunk védekezni, mert láthatatlan. Hiába figyelmeztetnek rá évek óta a szakemberek, benne élünk, megszoktuk.

Ha az ember mesterségesen beavatkozik a természet törvényeibe, súlyos következményekkel kell számolnia. A mérések rávilágítanak, hogy az elektromos nagyon erősen irritálja a föld természetes mágneses mezejét. A zavaró jelekre a szervezet tartósan reagál, és ha a stressz hosszabb időn át fennáll, az életminőség jelentősen romlik. A mobiltelefonok sejtkárosító hatásáról már a kétezres évek elején megjelentek tanulmányok, számadatok, és azóta is óva intenek a szakemberek, hogy ne tartsuk állandóan a környezetünkben.

Az EU által finanszírozott hét európai egyetem közreműködésével elvégzett úgynevezett reflexvizsgálat azt bizonyította, hogy már 2 watt/kg erősségű pulzáló sugárzás is károsítja az emberi örökítőanyagot, a DNS-t. A hatás 0,5 gray értékű radioaktív sugárzásnak felel meg. A kutatók eredetileg azt akarták bizonyítani, hogy a mobiltelefonok nem fejtenek ki genetikailag káros hatást. A vizsgálat során három olyan sejtcsoportot sugároztak be a hordozható telefonok által kibocsátott hullámokkal, amelyek fontos szerepet játszanak az immunrendszer, a szaporodás és a sebgyógyulás folyamatában. Kiderült, hogy már 24 órányi sugárzás is genetikai károkat okoz. Olyan törések keletkezhetnek, amelyeket a szervezet maga nem, vagy csak nagyon

nehézén tud kijavítani, s ennek következményeként a sejt elpusztul vagy deformálódik. Különösen szembetűnő volt, hogy amikor a kutatók csökkentették a sejtekre ható sugárzás energiáját, a genetikai károsodások mégis tovább erősödtek. Ez az úgynevezett atermikus hatás, amelyről napjainkban is heves viták folynak. Más vizsgálatok is igazolták ennek meglétét. Egy, a holland kormány által finanszírozott vizsgálatnál két csoportot hoztak létre: az egyikbe elektroszenzibilis embereket soroltak, a másikba olyanokat, akik úgy vélték, őket nem zavarják a mobiltelefon-hullámok. A két csoport tagjait a mobilok által kibocsátott sugárzásnak tették ki (etikai okokból a hivatalosan megengedett határértéknek csak ötezred részét alkalmazták). Eredetileg senki sem várt mellbevágó adatokat, ám három hónap elteltével riasztó eredményeket kaptak. Mindkét csoport 95 százalékánál ugyanolyan tünetek léptek fel: fejfájás, szívritmuszavar, fülzúgás és rosszullét. Nem csoda, hogy az érintettek akcióba léptek, és a környezeti károsodásokkal foglalkozó orvosoknak megnőtt a páciéntúrája. Ugyanakkor az állatorvosok is beszámoltak arról, hogy a mobiltelefonok árnyékában legelő teheneknek nem lesz utódjuk, és hamarabb elpusztulnak. Sok embernek fel kellett adnia otthonát az erős sugárzás miatt. Ehhez hozzájön még a tapasztalat, hogy a pulzáló hullámok hatására terápiarezisztencia léphet fel. A leírt kísérleteket 2006-ban hozták nyilvánosságra. Azóta a figyelmeztető intések ellenére a digitális rádió- és tévéhálózatok kialakításával a sugárterhelés is a sokszorosára nőtt, a helyzet sokat rosszabbodott, mégsem ismerik el hivatalosan, nem foglalkoznak vele.

Mit tehetünk tehát egészségünk érdekében? A legkézenfekvőbb megoldás a sugárterhelés kerülése. Minél ritkábban használjuk az elektromos készülékeket, annál jobb. A mobil példál csak akkor kéne bekapcsolni, ha telefonálni akarunk (de ezt ki tudja ma megcsinálni, hisz egész nap rajtuk lóg a készülék, percenként üzenetet kapunk). Legalább az otthonunkat mentsük meg a sugárzástól. Ne tartuk a készülékeket bedugva az áramkörbe. A hálózaton belül az ágyunk mellett ne legyenek elektromos készülékek. Főként ne rádiós ébresztőóra, pláne ha piros számai vannak. A wifik az egész lakásban,

sőt a szomszédokéban is folyamatosan pulzálják a hullámokat, ezért csak használatkor kellene bekapcsolni.

A tiltólistán ott vannak például a rugós matracok, amelyek megkötik az ágyban az elektromágneses terheléseket. A mikrohullámú sütő megváltoztatja a táplálék molekuláinak a szerkezetét, ezért használata különösen meggondolandó. Vannak szigetelő megoldások is, ezek azonban legfeljebb az elektromágneses energia erejét csökkentik. A legfontosabb a helyiség mágneses erejének kiegyensúlyozása.

A mobilvilág napjainkban olyan méreteket öltött, hogy úton-útfélen, járműveken, parkokban, szórakozóhelyeken, hivatalokban mindenki a

telefonját nyomkodja. Elképesztő, hogy pár éves kisgyerekek is megengedik a szülők a használatát, időhiányban ezzel helyettesítik magukat, ezzel foglalják le a figyelmüket, és nem tudják, hogy sokkal nagyobb a káros hatása a fejlődésben lévő szervezetre, mint a felnőtté. Lassan függőség alakul ki a telefontal kapcsolatban, ha valaki otthon felejt, már hiányérzete támad (nehogy időközben keresték volna). Itt már csak az segít, ha nem hordjuk magunknál, és csak szükség esetén használjuk. Ne tegyük az éjjeliszekrényre, ne legyen a közelünkben, amikor alszunk, eszünk, ne vigyük magunkkal a természetbe, kirándulásra, tömegrendezvényekre.

Az őserdő orgonistája (3.)

Szilágyi Mihály

Albert Schweitzer tehát 1893 októberétől lett teológus. Tudásvágya azonban a filozófiára is kiterjedt, és átjárt a filozófiai kar előadásaira is.

A következő évtől katonai szolgálatot kellett teljesítenie. Kapitánya jóindulatának köszönhető, hogy megengedte neki még szolgálati időben is, hogy de. tizenegy óraker elmeessen a filozófia-előadásokra. Bizonyára a kapitány értelmes ember lehetett, mert felfedezte az ifjúban a tudóst. Egy teológus, aki filozófiát is tanul, és mellette a neves – magyar származású! – Charles-Marie Widor professzor tanítványa is, nem lehet akárki.

A teológus-filozófus katona tehát rendszeresen orgonázott is. Ernst Münch, a strasbourgi konzervatórium másik orgonatanára és karmestere gyakran felkérte Albertet, hogy a Bach-művek próbáin legyen orgonista. A fiatalembernek ez kitűnő lehetőség volt elmélyülni Bach stílusában. Ernst Münch a XIX. század végén feléledő Bach-kultusz úttörője. Gyakran megesett, hogy Alberttel esteiken át vitatkoztak a kantáták és passiók előadásmódján.

Bach művészeté mellett Richard Wagner zenei világa is nagy hatást gyakorolt a művész-teológusra.

1898-ban a teológiai állami vizsga után tovább folytatta a filozófia tanulmányozását, ugyanakkor Charles-Marie Widornál tovább tökéletesítette orgonatudását. A következő évben sikeresen megszerezte filozófiai doktori címét.

1900-ban kinevezték a strasbourgi

Szent Miklós-templomba segédlelkésznek. Két idős öregúr mellé kellett a fiatal prédikátor. Tartalmi szempontból különleges prédikátor lehetett, mert mindig a lényegre összpontosított. Megegett, hogy a délutáni prédikációkat eléggé röviden foglalta össze. A néhány délutáni templomlátogató azonban kifakadt, hogy túl kevés mennyei eledelt kaptak, és bepanaszolták a kispapot az öregeknél. Az egyik idős pap jól tudta, hogy az ifjú szónok nem felületes, ezért restellte annyit mondott, hogy húsz percnél rövidebb prédikációkat ne tartson. Erre csak az volt a filozófiai válasz, hogy mondanivaló nélkül nem érdemes sokat beszélni.

Schweitzer igazi polihisztor volt. Teológiai és filozófiai tanulmányai mellett különös gondot fordított Bach zenéjére, de ugyanakkor már az orvostudomány is foglalkoztatta. 1902-ben a délutáni ígehirdető nagyot lépett előre: a strasbourgi teológia professzora lett.

Párizsi orgonatanulmányai kapcsán észrevette, hogy nagy a tanácsatlanság Bach zenéjének a helyes előadása körül. Kellően felkészültnek érezte magát arra, hogy tanulmányt írjon Bach művészetéről. Azt hitte, megússza egy tanulmánnyal. A végeredmény az lett, hogy amint főlvázolta magában a témát, már könyvterjedelműnek mutatkozott a tanulmány. Szerencsésnek mondhatta magát, mert egy strasbourgi zeneműkereskedőtől megtudta, hogy egy tehetős gazdag hölgy túladna teljes Bach-kiadványain. Így végül az értékes kiadványt neveltségnek számító összegért szerezte meg.

Albert Schweitzer az orgonánál

A tanulmány helyett tehát könyvet írt, melyet 1905-ben adtak ki francia nyelven (német anyanyelvüként francia nyelven írta ezt a könyvet). A könyv akkora sikert aratott Franciaországban, hogy a németek igényelték a mű német kiadását is. Albert fordítás helyett újraírta a könyvet, amit végül 1908-ban adtak ki, és a franciánál sokkal terjedelmesebb lett. A német kiadvány 1911-ben angol fordításban is megjelent.

Albert Schweitzer a bachi muzsikáról írt könyvével a korhű barokk előadást célozta meg. A romantika általában túlzó megjelenítésével elmenttben a barokk előadásmód kiegyensúlyozott. Igyekezett belelátni a korszak lehetőségeinek világába.

A romantika korában a végleteket kísértették a zeneszerzők, Bach nem ilyen volt. „Az első hibát abban kö-

vetjük el a bachi muzsika stílusa ellen, amikor hatalmas zenekarral és hatalmas kórossal adjuk elő. A kantátákat és passiókat Bach mintegy 30-40 énekhangra és ugyanannyi hangszerre írta. A bachi zenekar nem szorítkozik a kórus kísérésére, hanem azzal egyenlő rangú. (...) az altot és a szoprán, valamint a szólóhangokat Bach nem női, hanem fiúhangokra írta. A férfihangra komponált kórusok homogén egészet alkotnak. Ezért legalább annyit meg kell tenni, hogy a női hangok fiúhangokkal együtt szólaljanak meg. Az ideális az volna, ha az alt- és szoprán-szólokat fiúk énekelnék.” Ma már természetes, hogy a barokk műveket korhűen nem crescendókkal (fokozatos erősítésekkel) és decrescendókkal (fokozatos halkításokkal) adjuk elő, hanem a halk és hangos dinamikai

részek váltakozásával. „Ha elmoszák a forte és piano közötti különbséget, széttrombolják a mű architektúráját.”

A fűgákkal kapcsolatban megjegyzi, hogy Bachnál a fűga mindig főtémával kezdődik, és azzal is fejeződik be, ezeket pedig nem lehet halkán játszani.

A romantika másik véglete a tempó volt. Több virtuóz valószínűleg azzal csillogtatta hangszerstudását, hogy eszeveszett tempóban süvöltötte Bach muzsikáját. Schweitzer ezt is hibának tekinti. „Ez a zene, amely feltételezi az egymás mellett haladó

dallamívek vizuális felfogását, kaotikussá válik a hallgató számára, ha a túl gyors tempó mellett képtelen azt ily módon érzékelni.”

Amikor zongorán adtak elő egyes Bach-műveket, elkövezték azt a hibát, hogy szaggatottan játszottak. A barokk mester azonban hegedűsként gondolkodott, ezért – ahogy nem szótagolva beszélünk – vannak összefüggő zenei gondolatok, megszakítások, és ezeket külön-külön érzékeltetni kell a hallgatóval. „Egyébként figyelembe kell venni még, hogy Bachnál a dallamív hangsúlyai rendszerint nem esnek egybe a természetes ütemhangsúllyal, hanem szabadon haladnak egymás mellett. A dallamív és az ütemhangsúly közötti feszültségből adódik a bachi muzsika különleges, eleven ritmusa.”

(Folytatjuk)

1.		LENGYEL-NÉMET HATÁRFOLYÓ	SKÁLA-HANG DEVIZA	...HAMMARS-KJÖLD (ENSZ-TITKÁR V.)	RÉGI APRÓ-PÉNZ FEKETE I. BAGLYA	HAMIS ... DE VALERA (IR POLITIKUS)	QUOD ... DEMONSTRANDUM (LATIN)	LAPPFÖLDI SZARVAS	LATIN ÉS	KÉSŐN (LATIN)	KERESZTÜL ABLAK-SÓTÉTÍTŐ	VOLT (LATIN)	NÉMET SZABVÁNY	SZAPPAN-MÁRKA
A rejtvény fősoraiban egy török szót idézünk.		L												E
	OROSZ IGEN			ROHAM ELŐÉRZETE (ORV.) LÉTEZIK		A TIROLI HÍRES RÓMAI 1052					KIÁLTOZIK CSEREMISZ			
	NEM KELL TÖBB				JORDÁNIA FŐVÁROSA				NOBEL-D. INDAI FIZIKUS MŰLIK					A FLUOR VEGYJELE TOJÁSOKON ŪL A TYUK
	NEM MOZDULÓ				ELEAI FILOZÓFUS									
2.	S	SZÁNDÉKOZÓ	ELADÁSRA KINÁL É-EURÓPAI FÉLSZIGET		ERŐSS ... (ALPINISTA) MOSDÓTÁL			DOLGOZIK A MOZDONY FOSZTÓ-KÉPZŐ					FÉLIG KONGI ISZTAMBULI GÖRÖG NEGYED	
	HÁBORGAT			FOLYADÉK MINDENEL ELLÁT		MUTATÓSZÓ JÓTÉKONY-KODIK		MAGAD REJTETT TÉNY		PARANCSOLÓ INDÍTÉK		KÉZZEL TART FORGÓ-RÉSZ		
	JUH-ISTÁLLÓ		TÖRÖK VÁROS SZAPORÍTÓ-SEJT			SVEVO (OLASZ ÍRO) KÉZI MÉRTEK				AB ... (DÜHBÖL) EGYSZERŪ GÉP				
	REÁLIS			ÖTÉVESEK ISKOLÁJA NŐI NÉV V. AUTÓPÁLYA			BECÉZET ILONA LENT (NÉP)				ORSZ. GYŪL. HELY (1707) ...GAY (ATOM REP. GÉP.)			
	MENYASZONY		ÓRIÁS-KÍGYÓ LYUKAS HÜR!			A MARS-HALL-SZIGETEK RÉSZÉ ARATI				HAVY ... (ROCKZENE) ÁLLÓVÍZ)				BARCELONA LAKÓJA
	SKÁLA-KEZDET KÖLTŐI SÓHAJ		FINOM RÁKFÉLE HULL			KÁRTYA-LETÉT SZÍNŪLTIG				FÉRFI-ÉNEKHANG HÁROM (NÉMET)				KILO (RÖV.) MAUGLI EGYIK BARÁTJA
		... FLYNN (SZÍNÉSZ)			ZACSKÓ NAGYON OLCÓSÓ			FÁJDALOM (LATIN) ALAKTALAN						A BARIUM VEGYJELE ÉRTESŪLÉS
	SVÁJCI HÍRŪGY-NŐKSÉG		... CAPONE (GENG-SZTER) PISZOK)		PERUI AUTÓJEL A HÉT EGY NAPJA		A HORGANY VEGYJELE OROSZ FÉRFINEV	ARRAFELE! KIS ÁRAM-FORRÁS		GYILKOL FERDÉN ÁLLÓ		FÉL TUCAT RÉGI SŪLY-EGYSÉG		
	VÖRÖS ... (VIKING HAJÓS)		HORDÓT MÉRŐ ÁGY (FRANCIA)			BÁNÁTI FOLYÓ EGY (NÉMET)				BALATON-P. HELYSÉG ÉN (LATIN)				
	BŪNHÓDIK			ATTILA NÉV-VÁLTOZATA TILTÓSZÓ			FRANCIA FOLYÓ A NEON VEGYJELE				SZERVES CSOPORT FEDÉSBN VANI!			
	SPANYOL ÉS NÉMET AUTÓJEL	...KANETO (JAPÁN RENDEZŐ) EGYESI!				EGYIK (NÉMET) SPANYOL AUTÓJEL			HAMVASZT NULLA				A TETEJÉRE EZTI!	
L.N.J.	R											ISME		

Augusztus 6-i rejtvényünk megfejtése: **Kedves kedvesével azért nem unatkozik, mert mindig önmagukról beszélnek.**

Koronavírus

Két héten belül kibocsátják az első orosz védőoltásokat

A Covid-19 elleni orosz védőoltás első adagjait két héten belül le fogják gyártani, első sorban az egészségügyben dolgozók számára – jelentette ki Mihail Murasko orosz egészségügyi miniszter szerdai moszkvai sajtótájékoztatóján.

Murasko szerint az oroszországi gyártás elsősorban a hazai igényeket fogja kielégíteni, de Moszkva lehetőséget kínál a vakcina külföldi előállítására is. Kirill Dmitrijev, az orosz oltóanyag kidolgozását finanszírozó Oroszországi Közvetlen Befektetési Alap (RFPI) vezérigazgatója korábban azt mondta, a vakcina helyi kipróbálására és összesen egymilliárd dózis legyártására több mint 20 ország jelentett be igényt.

A tárcavezető azt mondta, hogy a vakcinálás önkéntes alapon kezdődik meg az egészségügyi alkalmazottak között, de ajánlott a pedagógusok számára is. Arról, hogy ki kaphatja majd ingyenesen és ki térítésért az oltást, hamarosan dönt az orosz kormány. A miniszter a veszélyeztetett csoportoknak külön javasolta a pneumococcus elleni védőoltást is.

Murasko „abszolút alaptalannak” nevezte az orosz vakcinával kapcsolatban megfogalmazott külföldi agályokat, amelyeket szerinte annak „versenyelőnyei” miatt fogalmaztak meg. Hangsúlyozta, hogy az orosz oltóanyag klinikai ismeretekre és adatokra épülő megoldáson alapul, és egy olyan, alaposan kitanulmányozott és veszélytelen platformon hozták létre, amelyet más készítmények szintetizálására és gyártására már alkalmaztak.

Alekszandr Gincburg akadémikus ugyanezen a sajtótájékoztatóján és az Interfax hírügynökségnek korábban adott nyilatkozatában azt mondta, hogy az új

védőoltás az emberi adenovírus felhasználásával készült, csakúgy, mint az elmúlt években három Ebola- és egy MERS-vakcina, amelyeket több mint három ezer önkéntesen próbáltak ki.

Szavai szerint a SARS-Cov-2 elleni vakcina 80 százalékban homológ azzal, amelyet a Gamaleja a MERS ellen már kifejlesztett és 220 orosz állampolgáron első és második fázisban már kipróbált, csak ezúttal másik genetikai sort kellett a vektorba (az adenovírusba) beágyalni.

Sajtóbeszámolókat szerint a vakcina Szputnyik V néven jelenik meg majd a piacon, mintegy visszautalva arra a megrökönyödésre, amelyet 1957-ben a Szovjetunió okozott a nyugati világban az első műhold fellövésével. Vlagyimir Putyin orosz elnök kedden jelentette be a Covid-19 elleni első orosz vakcina állami bejegyzését.

Oroszországban egyébként az elmúlt egy nap alatt 5102-vel 902 701-re emelkedett az igazolt Covid-19-fertőzések száma. Ez 0,6 százalékos növekedést jelent. Az új esetek 27,5 százaléka tünetmentes.

Oroszország a negyedik helyen áll a világon a kimutatott koronavírus-fertőzések számát tekintve az Egyesült Államok (5 141 208), Brazília (3 057 470) és India (2 329 638) után.

Az aktív esetek száma 2150-nel 177 143-ra csökkent. A halálozások száma 129-cel 15 260-re, a gyógyultaké pedig 7123-mal 710 289-re emelkedett.

Az országban a járvány kezdete óta több mint 31,3 millió, az elmúlt nap folyamán pedig mintegy 177 ezer laboratóriumi tesztet végeztek el. Koronavírus-fertőzés gyanújával 234 547 embert tartanak orvosi megfigyelés alatt. (MTI)

Kötelezővé vált az arcmaszk viselése Brüsszel egész területén

Szerdától kötelező az orrot és a száját takaró maszk viselése Brüsszel és a hozzá tartozó régió egész területén, miután a 100 ezer lakosra jutó koronavírussal fertőzöttek átlagos száma átlépte az ötvenet – közölte Rudi Verwoort, a brüsszeli regionális kormány szocialista vezetője szerdán.

Tájékoztatója szerint a maszk viselése a 12 évesnél idősebbek számára a fővárosi régió egész területén, minden nyilvános helyen és a nyilvánosság számára is hozzáférhető helyiségekben kötelező. Kivételt a fizikai munkát végzők, a szabad térben sportolók vagy azok élvezhetnek, akik orvosi okokból erre engedélyt kaptak. Utóbbiak esetében speciális, műanyag arcvédő viselése ajánlott – közölte Verwoort.

Frédérique Jacobs, a koronavírus miatt létrehozott belga válságközpont ideiglenes szóvivője szerdai sajtótájékoztatóján azt közölte, hogy az egyhetes periódust felölelő adatok szerint a koronavírussal fertőzöttek átlagos napi száma a korábbi 588-ról 604,1-re emelkedett.

A legfrissebb adatok szerint kedd óta 388 ember esetében mutatták ki a kórokozót. A legnagyobb növekedést a brüsszeli régióban jelentették, ahol a fertőzöttek heti átlagos száma 57 százalékkal emelkedett.

„Noha a növekedés kissé alacsonyabb a múlt héten tapasztaltnál, Brüsszelben a helyzet továbbra is aggasztó” – fogalmazott a szóvivő.

Belgiumban a járvány helyi megjelenése óta megerősített esetek száma 75 008.

Növekedett a kórházba szállítottak száma is. Amíg kedden az illetékes hatóság átlagosan napi 26,7 új kórházi felvételtől számolt be, addig szerdán ez a mutató 27,4-re emelkedett. Jelenleg 307 kórházi ágyat foglalnak el a koronavírussal fertőzött betegek, ötlet kevesebbet, mint kedden. Közülük 77-en részesülnek intenzív ellátásban, az előző naphoz képest négyvel többen. Az ápoltak közül 38 esetében alkalmaznak légzőkészüléket.

A járványhoz köthető halálesetek száma kis mértékben, 3,7-re emelkedett. A járvány belgiumi megjelenése óta 8885-en haltak meg a betegségben. (MTI)

Fehérorosz elnökválasztás

A lengyel államfő a fehérorosz politikai foglyok szabadon bocsátását szorgalmazza

Andrzej Duda lengyel elnök a fehéroroszországi politikai foglyok szabadon bocsátását szorgalmazza a hétvégi elnökválasztást követő megmozdulások kapcsán az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Emberi Jogi Tanácsához szerdán intézett levelében.

A lengyel elnök kabinetfőnöke és külügyi államtitkára, Krzysztof Szczerski a lengyel közszolgálati hírtelevízióban (TVP Info) közölte: Andrzej Duda a levélben arra hívja fel az ENSZ tagállamait, hogy ne legyenek közömbösek a fehéroroszországi események iránt. Az államfő a felhívásban a politikai foglyok azonnali szabadon bocsátását is szorgalmazza.

Az Európai Unió (EU) reakcióját Szczerski úgy értékelte: a közösség hasonló vonakodással reagál a fehéroroszországi helyzetre, mint amikor Oroszország megtámadta Grúziát (2008). Európa gyengeségének nevezte, hogy – mint fogalmazott – „sok az ellentétes érdek”, az emberi jogokról és a szabadság védelméről szóló jelszavak pedig „nem szükségszerűen fontosabbak egyes európai országok geopolitikai érdekeinél”.

A lengyel külügyi tárca szerdán megerősítette, hogy Varsó kezdeményezésére az uniós külügyminiszterek pénteken rendkívüli videokonferencia keretében tanácskoznak a fehéroroszországi helyzetről.

A külügyminisztérium Twitter-honlapján közzétett bejegyzése szerint a pénteken esedékes miniszteri videokonferencia napirendjén emellett Törökország, Venezuela és Libanon is szerepel. Korábbi közlés szerint a fehéroroszországi helyzetet az uniós külügyminiszterek informális augusztusi berlini értekezletén is megvitatják.

Jacek Czaputowicz lengyel külügyminiszter hétfőn javasolta Josep Borrellnek, az uniós kül- és biztonságpolitikai főképviseletnek az EU

Tanácsa miniszteri szintű értekezletének sürgős összehívását.

Aznap Mateusz Morawiecki lengyel kormányfő a fehéroroszországi helyzet miatt Charles Michelhez, az Európai Tanács elnökéhez, valamint Ursula von der Leyenhez, az Európai Bizottság elnökéhez fordult, az EU rendkívüli csúcstalálkozójának összehívását sürgetve.

Michel azt közölte Morawieckivel, hogy a témát a szeptemberi brüsszeli csúcson tűzik napirendre. A PAP hírügynökség egy meg nem nevezett brüsszeli forrástól úgy értesült: a rendkívüli csúcstalálkozó témáját az uniós politikusok továbbra is fontolgatják.

Pawel Jablonski lengyel külügyminiszter-helyettes egy szerdai rádióinterjúban elmondta: Varsó követelni fogja, hogy az EU a szeptemberi csúcson korábban tegyen olyan lépéseket, amelyek „megakadályozzák, hogy a fehéroroszországi helyzet kezelhetetlenné váljon”.

Fehéroroszországban vasárnap tartottak elnökválasztást, ahol az exit poll eredmények ismertetése után tiltakozások és összecsapások kezdődtek.

Az ellenzék szerint a 26 éve hivatalban lévő államfő, Aljakszandr Lukasenka, aki a hivatalos adatok szerint a szavazatok több mint 80 százalékát kapta, elcsalta a választást. A megmozdulások hétfőn és kedden is folytatódtak. Az összecsapásokban legalább egy ember meghalt, és több százan megsérültek. Sajtójelentések szerint több ezer embert őrizetbe vettek.

A lengyel diplomácia szerdán megerősítette, hogy lépéseket tesz három, Minszkben őrizetbe vett lengyel állampolgár megsegítésére.

A fehérorosz állami választási bizottság előzetes eredményei szerint Aljakszandr Lukasenka hivatalban lévő államfő 80,08 százalékot, míg Szvjatlana Cihanouszkaja ellenzéki elnökjelölt 10,9 százalékot szerzett az elnökválasztáson. (MTI)

**TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ HÍRMŰSORÁBÓL!**

HÍRADÓ
LIVE 16:00
LIVE 19:00

Nagytakarítás
Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala szervezésében a július 16. – augusztus 19. közötti időszakban zajlik a nagytakarítás, amely során elszállítják a háztartásoknál felhalmozott hulladékot.

Az augusztus 17–19. közötti utcabeosztás:

- **Augusztus 17.:** 1918. December 1. út, Tisztás, Erzsébet királyné, Ferdinánd király, Jeddi, Szent István, Szent János, Ágacska, Rügy, Negoj, Erdőalja, Merészség, Termékenység, Haladás, Munka, Jövő, Testvériség, Harmónia, Dicsőség, Tulipán, Barátság utcák;
- **Augusztus 18.:** Hidegvölgy utca, Segesvári út – a legelő/erdőszel megtisztítása, Belvedere lakónegyed, Kishegyszőlő, Adrian Hidoş, Unomájszóló, Bodonhegyszőlő (a kilátónál is);
- **Augusztus 19.:** Hősök temetője, Somostető – erdő megtisztítása, a Rovinari (volt Ady) negyedben a turbinaárokparti zöldövezet tisztítása.

Kérjük a magánházak tulajdonosait és a tulajdonosi társulásokat, hogy takarítsák ki ingatlanjaikat, valamint a birtokukban levő területet és zöldövezetet.

A hulladékot helyezték ki a járdaszélre (kupacokba, kivéve az építkezésből/felújításból származó törmeléket), a szállítóeszközök számára könnyen megközelíthető helyre, a meghirdetett dátum előtti napon. A fakorona-alakításból származó ágakat külön kell rakni, ellenkező esetben ezt nem viszik el. A hulladékot a munkacsoportok a meghirdetett program szerinti napon szállítják el minden utcából.

A kijelölt időpont után kihelyezett hulladékot csak az új köztisztasági vállalathoz (Sylevy Salubriserv) benyújtott előzetes megrendelés alapján viszik el, az érintetteket pedig megbírságozzák.

Rendkívüli esetekben (időjárás, objektív okok miatt eltérés a meghirdetett programtól stb.) a munkarend változhat.

Amennyiben valamely utca kimaradt a beosztásból, azt egy későbbi időpontban pótolják.

Florian Moldovan mérnök, ADP-igazgató

www.doraoptics.ro

DORA
OPTICS

• OPTIKA • KIVIZSGÁLÁSOK • KEZELÉSEK • MŰTÉTEK •

A Dora Optics szemklinika a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről. Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
  - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
  - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
  - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
  - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
  - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
  - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
  - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
  - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

MÓDOSUL AZ IDŐPONT

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉREN
a 2020. augusztus 17-ére,
a SZAKFELÜGYELŐI állásra meghirdetett versenyvizsga időpontja
módosul, erről később tudósítunk. (sz.-l)

Ma lenne 61 éves a drága jó gyermek,
édesapa, testvér,

BÖGÖZI CSABA,

ha 25 évvel ezelőtt január 17-én nem
ragadja el közülünk a kegyetlen halál.

Emlékét örökre őrzi bánatos szívű
édesanyja, lánya, Annamária és test-
vére, Attila. (-l)

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0754-615-527.
(8464)

GYERTYÁNFA eladó. Tel. 0746-981-
288. (8464)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Szentgyörgyi Ervin
névre szóló diákigazolványom. Sem-
misnek nyilvánítom. (8450)

MINDENFÉLE

TETŐFEDÉST, ács munkát, kül- és beltéri
munkát vállalk. Minőségi munkát
végezek. Tel. 0758-737-660. (8351)

VÁLLALUNK tetőkészítést új anyaggal,
kis javításokat, bádógos munkát, készre
dolgozást, glettolást, festést. Nyug-
díjasoknak 15% kedvezmény. Tel.
0727-548-721. (8248)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült szívvel tudatjuk,
hogy a drága édesanyja és nagy-
mama,

KŐSZEGI MARGIT

életének 82. évében méltósággal
viselt szenvedés után örökre
megpihent. Temetése a marosvá-
sárhelyi református temetőben
lesz augusztus 13-án, csütörtök-
ön 14 órakor. Emlékét örökké
szívünkben őrizzük.

A gyászoló család. (8461-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett férj, apa, testvér, jó
szomszéd,

GÖRGÉNYI CSABA

hosszas szenvedés után 70 éves
korában visszaadta lelkét Terem-
tőjének.

Temetése augusztus 14-én, pén-
teken 13 órakor lesz a kóród-
szentmártoni temetőben.

A gyászoló család. (sz.-l)

RÉSZVÉTNILVÁNYÍTÁS

Szomorúan értesültünk ked-
ves szomszédasszonyunk,
KŐSZEGI MARGITKA ny.
férjifodrász elhunytáról. Nyu-
godjon békében! Szeretteinek
őszinte részvételét vigasztaló-
dást kívánunk. Az Argesului
u. 10. sz. lakóközössége.
(8442)

Mély fájdalommal vettük tuda-
másul jó barátunk, **MÁTÉ**
JÓZSEF halálát. Együttérzünk
a gyászoló családdal. Osztó-
zunk gyászotokban. Özv.
Jánosi Irén és családja. (8457-l)

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcse-
répből és cserépből, festést, mesze-
lést, szigetelést polisztirénnel,
készítünk kéményeket. Tel. 0769-
389-182. (8358-l)

MEGEMLEKEZÉS

A temető csendje ad neked nyu-
galmat, emléked szívünkben
örökké megmarad.

Fájó szívvel emlékezünk id.
BÉRES KÁLMÁNRA halálának
10. évfordulóján. Soha el nem
múló szeretettel gondolunk rá.
Felesége, Nusi, három gyermeke
és azok családja, unokái.
Nyugodjon békében! (8409-l)

FONTOS TELEFONSZÁMOK	
• Romtelecom-tudakozó	• Emma vendéglő, - 0740-083-077
- információ - 118-932	hidegtálak készítése - 0365/404-664
- általános - 118-800	• Prefektúra - 0265/266-801
• Központosított ügyelet	• RDS-RCS - 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,	- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
• Rendőrség - 0265/202-305	- vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel	• Delgaz Grid - 0265/200-928
kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:	• Aquaserv:
- gyermekeknek - 0265/210-177	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- közönségszolgálat - 0265/208-888
- 0265/312 436	- központ - 0265/208-800
- 0265/250-120	- 08008 208-888
- 0265/263 351	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Marmed - 0265/250-344	• Távolsági buszállomás - 0265/237-774
járobeteg-rendelő: - 0756-468-658	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
- 0729-024-380	(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Labor - 0751-114-307	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
e-mail: marmed@armed.ro,	- 0744-282-710
www.marmed.ro	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Dora Optics - 0733-553-976	koporsók, kellekek, - 0745-606-215
• Dora Medicals - 0265/212-971	koszorúk - 0745-606-269
• Radiológia, echográfia	és halottszállítás - 0758-047-604
Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	• Melinda temetkezés - 0741-615-661
• Lézerakupunktúra - 0722-885-851	Onești tér 12. sz., a Litoral mögött,
	teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
	- 0265/311-862
	Utazási irodák
	• MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
	www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
	• Transervice - 0265/216-242
	• World Travel Shop - 0265/216-768
	turisztikai iroda - 0265/269-900
	• Bálint-Trans - 0745-611-999
	9-17 ó. - 0265/255-092
	• Intertours - 0265/264-011
	Royal GTS - 0265/269-308
	0731-898-989
	Hu 0036-306-053-753
	• Family Holiday - 0365/449-833,
	- 0749-922-887
	• Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
	- 0772-068-684
	Méltányos reklámdíj fejében
	állandó szereplője lehet
	a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
	Várjuk jelentkezését
	a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

**MUNKARUHÁZATOT GYÁRTÓ CÉG SZAKKÉPZETT VAR-
RÓNÖKET** alkalmaz lineáris varrógépre. Munkaprogram: hétfő-pén-
tek 7-15.30 óra. Fizetés: 1800-2200 lej + étkezési utalványok +
utazásiköltség-térítés. Tel. 0728-298-421. (p.-l)

TAKARÍTÓCÉG TAKARÍTÓNÖKET alkalmaz iroda-, illetve la-
kástakarításra. Munkaprogram: hétfőtől péntekig 7-15.30 óra. Fizetés:
1500 lej + étkezési utalványok + utazásiköltség-térítés. Tel. 0728-298-
421. (p.-l)

Az AN FEED CÉG RAKTÁROS MUNKATÁRSAT keres nyárádtói
munkapontjára. Elvárások: precizitás, csapatszellem, jó szervezői
készség, a román és a magyar nyelv ismerete. Érdeklődni a 0730-001-
160-as telefonszámon. Az önéletrajzokat az anfeed@anfeed.ro e-mail-
címmel várjuk. (64941-l)

Poartă masca pentru că îți poate salva viața.

Ai grijă să:

Îți speli/dezinfectezi
măinile înainte
să atingi masca.

Verifici ca masca
să nu fie ruptă
sau găurită.

Pui partea colorată
a măștii în exterior.

Identifici latura cu fir
metalic a măștii și să o
pliezi pe forma nasului.

Fixezi masca cu ajutorul
firelor elastice trecute
prin spatele urechilor.

Poziționezi masca astfel
încât să acopere atât
nasul, cât și gura.

Îndepărtezi masca
întotdeauna trăgând de
elasticele din spatele
urechilor.

Ții masca folosită la
distanță de tine și de
suprafețe.

Arunci întotdeauna masca
la un coș de gunoi,
preferabil cu capac.

Speli mâinile sau
să le dezinfectezi după
ce ai aruncat masca.

Ai grijă să NU:

Folosești o mască
ruptă sau umeză.

Acoperi cu masca doar
gura sau doar nasul.

Rămână spațiu între
mască și față.

Atingi masca cu mâinile
în timpul folosirii.

Porți o mască care
nu stă fixă pe față.

Atingi partea din față
a măștii.

Înlătură masca atunci când
stai de vorbă cu cineva.

Porți masca
sub bărbie.

Lași masca folosită de tine
la îndemână altcuiva.

Refolosești măștile
de unică folosință.

POARTĂ MASCĂ. ARATĂ CA ÎȚI PASĂ.

Viselj maszkot, mert megmentheti az életed!

Vigyázz arra, hogy:

- mossál kezet/fertőtlenítsd, mielőtt a maszkot megérintenéd.
- ellenőrizd, hogy a maszk ne legyen szakadt vagy lyukas.
- a maszk színes oldala legyen kívül.
- a maszk fémzárral áthúzott részét igazítsd az orrodhoz.
- a maszkot a gumifüffel rögzítsd a füledre.
- úgy helyezd fel a maszkot, hogy takarja mind az orrod, mind a szád.
- a maszkot úgy távolítsd el, hogy a gumit leemeled a füledről.
- a használt maszkot tartsd távol magadtól és más felületektől.
- a maszkot mindig lehetőleg fedeles szemeteskosárba dobd.
- miután eldobtad, mossál kezet vagy fertőtlenítsd.

Vigyázz arra, hogy NE:

- használj szakadt vagy nedves maszkot.
- csupán a szájadat vagy az orrod takard el.
- maradjon rés a maszk és az arcod között.
- érintsd meg kézzel használat közben a maszkot.
- viselj olyan maszkot, amely nem áll fixen az arcodon.
- érintsd meg a maszk belső felét.
- távolítsd el a maszkot, amikor beszélsz valakivel.
- hordd a maszkot az állad alatt.
- kerüljön az általad használt maszk más keze ügyébe.
- használd újra az egyszer használatos maszkot.

Viselj maszkot, mutasd meg, hogy felelőségteljes ember vagy!

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

atlasfm
TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY! **106.4 FM**

@AtlasFmMures

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Indoarea și încrederea
sunt cheia succesului în afaceri!